

La guerra comercial entre els EUA i la Xina

Un dels grans temes, malauradament, de l'agenda global és la guerra comercial entre les dues grans locomotores del món: els EUA i la Xina, dos països que protagonitzen la relació comercial i financera bilateral més important del món. És el gran eix de prosperitat avui en dia fins el punt que l'historiador de Stanford Niall Ferguson va encunyar el terme "Chimerica" per referir-se a aquesta potent i també complicada relació que des de l'arribada a la Casa Blanca del President Donald Trump s'ha convertit en una gran font d'inestabilitat pel creixement global.

El resum, com ara veurem, és que qualsevol retrocés del lliure comerç –com demostra una vastíssima quantitat d'anàlisis empíric i experiències en el passat– no té guanyadors, tothom perd, l'economia perd flexibilitat, competitivitat, qualitat dels productes i és al final el consumidor final qui paga el preu amb menys productes i més cars. Des del punt de vista del sector agrícola, el 35% de la producció de productes agroalimentaris als EUA es ven a la Xina: els EUA són els majors exportadors del món, una partida que va suposar l'any passat 138.000 milions de dòlars.

Segons el cultiu, els EUA controlen de manera molt clara el mercat a l'exportació: el 76% en el cas del cotó, 50% en la soja, 59% d'ordi, 55% d'arròs, 46% de blat, 20% de blat de moro, o el 21% de carn de porc segons les dades del Departament d'Agricultura del Govern Federal. És per això que qualsevol acció proteccionista per part de l'Administració Trump sobre les manufactures xineses, principal importació dels EUA, en un intent de protegir els llocs de treball, principalment, dels cinturons industrials del interior del país, podria comportar represàlies per part dels xinesos en el sector agrícola. De fet, històricament totes les escalades proteccionistes han tingut sempre un impacte especialment negatiu en el sector agrícola. És per això que la administració Trump ja ha anunciat que aprovarà ajudes addicionals pel sector per fer front al possible impacte.

Es parla de fins a 12.000 milions de dòlars addicionals en ajudes.

Amb tot, i malgrat en el llarg termini, està clar que totes dues potències sortiran perdent de voler solucionar els seus desequilibris macroeconòmics, d'altra banda ben evidents i quasi crònics, per la via fàcil, que no solvent.

En el curt termini sembla que la Xina té les de perdre en tant en quan la seva dependència en les importacions dels EUA és major, és menys inelàstica en la seva demanda a certs productes com els agroalimentaris, vitals per una economia amb una limitació molt important de terres agrícoles en relació a la seva població, que no pas els EUA que tenen més marge per, un cop encarits els productes xinesos amb tarifes i aranzels, buscar alternatives en altres països emergents. Tot això, només sobre el paper; com sabem, la realitat resulta sempre ser molt més complexa.

Un últim apunt per l'esperança és que aquest episodi de guerra comercial, que com hem insistit, té una llavor destructiva per totes dues economies, sigui només part d'una turbulència en un canvi d'un model comercial multilateral a un model basat en relacions bilaterals, com el nou acord dels EUA amb Mèxic o l'acord de la UE amb el Canadà o Japó (malgrat en aquests casos és un cas híbrid per la complexa realitat que agrupa el paraigües de la UE).

En tot cas, Trump, en una escala menor també la canceller Angela Merkel (que és més partidària dels acords entre països dins el marc de la UE que no pas de donar més poder a Brussel·les), defensa més aquest model i en aquesta gesticulació, que ha servit per desmantellar de manera molt ràpida tant el TTIP com el TPP, veuen una estratègia negociadora amb la Xina per buscar d'afavorir un nou marc per regular el tràfic comercial i l'important intercanvi financer entre totes dues súper potències. Tema a seguir de prop en els propers mesos.